Иман

ПӘЙГАМБӘРЕБЕЗ ТОРМЫШЫННАН

Юмартлык

Ул юмарт иде.

Бер тапкыр аңа матур чапан бүләк итәләр дә, ул аны намазга киеп чыга. Ләкин шунда ук, бер кеше бу чапанга кызыга һәм ул аны пәйгамбәребездән сорый. Пәйгамбәребез (с.г.в.) берсүзсез өенә кереп китә дә чапанын алыштыра һәм сораган кешегә тапшыра.

Ул әйбернең кечесен дә, зурысын да кызганмады. «Ярты хөрмә бирер булса да үзегезне уттан саклагыз!» - дип боерды. Бер бәдәви гарәп ислам динен кабул иткәч, пәйгамбәребез (с.г.в.) аны ике тау арасында урнашкан көтү янына китерә дә: «Күрәсеңме, Бу көтү синеке!» - дип, бәдәвине таң калдыра.

Пәйгамбәребез (с.г.в.) үзенең гаиләсен дә юмартлыкка өйрәтә иде. Аларга сарык бүләк итәләр һәм пәйгамбәр аны мохтаҗларга таратырга куша. Кичен: «Тараттыгызмы?» - дип сорый. «Әйе, алгы боты гына калды», ди хатыны. Пәйгамбәребез (с.г.в.) аны дөресли: «Юк, алай димә, алгы ботыннан тыш бөтенесе калды диген!». Әйе, таратканы, бирелгәне кала, чөнки Ахыйрәткә күчә, ә ахыйрәткә күчкән нәрсә һич югалмый.

Елмаюны да сәдака бирүгә тиңләп ул, күңелләрне күтәреп булса да, юмартлык күрсәтергә өйрәтте. Без дә юмарт, комсызлыктан азат, бүлешә торганнардан булыйк, шул вакытта Аллаһ бездән риза булыр, иншәАллаһ!

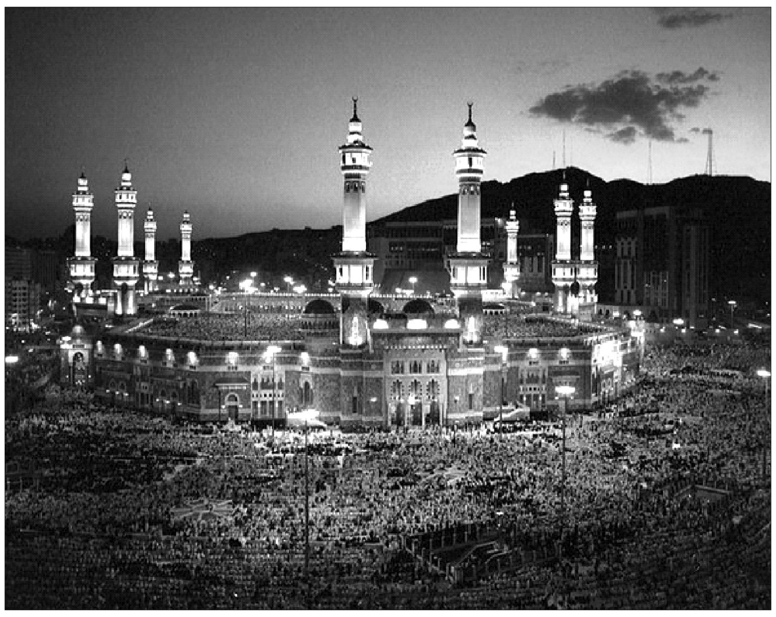

* * *

Калеб ул савыт кебек, әгәр ул савыт иман, гыйлем, насыйхәтләр белән тулып, әдәбәхлак илә зиннәтләнсә, әлбәттә, ул савыттан бары тик хәерлелек кенә чыга. Һәм киресенчә, йөрәк шик-шөбһәләр, явызлык, тәкәбберлек белән тулы булса, ул савыттан хәерле нәрсә түгел, бәлки явызлык чыга.

Кайбер кешеләр, йөрәк - күңелне, тән белән кыла торган эшләрдән аералар. Әгәр аңа: «Кылма инде бозыклык», - дисәң, ул: «Минем күңелем чиста. Минем изгелегем, минем динем күңелемдә», - ди: «Мин динемне күңелемдә саклыйм, кешегә күрсәтеп йөрмим», - дип тә өстәп куя. Шул ук вакытта, ул бозык эшләр кылып йөри. Мөхтәрәм кардәшләрем, беркайчан да онытмыйк, кешенең кылган һәр эше, иң әвәл аның калебе белән бәйле. Пәйгам-бәребезнең бер сәхәбәсе Әбү Һурайра безгә калеб турында бик тә хикмәтле сүз әйтеп калдырган: «Йөрәк тәннең патшасы, башка әгъзалар аның гаскәре. Патша гаскәргә ни кушса, гаскәр шуны кыла». Шулай, кардәшләрем, күңел нинди, гамәл шундый. Күңелем чиста минем, дип бозыклык юлында йөрүчеләр, үзләренә бертөрле аклану гына эзлиләр.

Өфөлә намаҙ ваҡыты

Рәҗәб - Шәғбан
2015 миләди йыл. 1436 һижри йыл.

Рәжәб, Шәғбан	Аҙна көндәре	Апрель, Май	Иртәнге намаҙ	Ҡояш сыға	Өйлә нам.	Икен. нам.	Аҡшам.	Йәстү намаҙы
1	Дүшәмбе	20	4.35	6.05	13.30	18.56	20.26	21.56
2	Шишәмбе	21	4.32	6.02	13.30	18.58	20.28	21.58
3	Шаршамбы	22	4.30	6.00	13.30	19.00	20.30	22.00
4	Кесе йома	23	4.28	5.58	13.30	19.02	20.32	22.02
5	Йома	24	4.25	5.55	13.30	19.03	20.33	22.03
6	Шәмбе	25	4.23	5.53	13.30	19.05	20.35	22.05
7	Йәкшәмбе	26	4.21	5.51	13.30	19.07	20.37	22.07
8	Дүшәмбе	27	4.19	5.49	13.30	19.09	20.39	22.09
9	Шишәмбе	28	4.16	5.46	13.30	19.11	20.41	22.11
10	Шаршамбы	29	4.14	5.44	13.30	19.13	20.43	22.13
11	Кесе йома	30	4.12	5.42	13.30	19.15	20.45	22.15
12	Йома	1	4.10	5.40	13.30	19.17	20.47	22.17
13	Шәмбе	2	4.08	5.38	13.30	19.19	20.49	22.19
14	Йәкшәмбе	3	4.06	5.36	13.30	19.21	20.51	22.21
15	Дүшәмбе	4	4.04	5.34	13.30	19.22	20.52	22.22
16	Шишәмбе	5	4.01	5.31	13.30	19.24	20.54	22.24
17	Шаршамбы	6	3.59	5.29	13.30	19.26	20.56	22.26
18	Кесе йома	7	3.57	5.27	13.30	19.28	20.58	22.28
19	Йома	8	3.55	5.25	13.30	19.30	21.00	22.30
20	Шәмбе	9	3.54	5.24	13.30	19.32	21.02	22.32
21	Йәкшәмбе	10	3.52	5.22	13.30	19.33	21.03	22.33
22	Дүшәмбе	11	3.50	5.20	13.30	19.35	21.05	22.35
23	Шишәмбе	12	3.48	5.18	13.30	19.37	21.07	22.37
24	Шаршамбы	13	3.46	5.16	13.30	19.39	21.09	22.39
25	Кесе йома	14	3.44	5.14	13.30	19.41	21.11	22.41
26	Йома	15	3.43	5.13	13.30	19.42	21.12	22.42
27	Шәмбе	16	3.41	5.11	13.30	19.44	21.14	22.44
28	Йәкшәмбе	17	3.39	5.09	13.30	19.46	21.16	22.46
29	Дүшәмбе	18	3.37	5.07	13.30	19.47	21.17	22.47

ВАКЫТНЫҢ КЫЙММӘТЕН АҢЛАУ

Вакытның кыйммәте күп кенә Коръәндәге аятьләрдә һәм Пәйгамбәребезнең (с.г.в.) хәдисләрендә килә. Аллаһы Тәгалә «Гаср» сүрәсендә вакыт белән ант итә. Күпчелек тәфсирчеләрнең сүзләренә караганда, бу вакытның әһәмиятен күрсәтү өчен шулай эшләнә. «Замана, дәвер, кич, икенде намазы, гаср белән ант итәм. 1. Дөреслектә, адәм баласы хәсрәттәдер, кадерле гомерен дөнья өчен генә әрәм итеп зур зарарлануда, кимчелектәдер. 3. Мәгәр Коръән өйрәткәнчә дөрес юл белән чын иман китереп ислам динен кабул иткән, һәрвакыт изге гамәлләр кылган, хактан һич тә аерылмаска бер-берсен өндәшкән, һәм тормыш вә дин мәшәкатьләренә, килгән төрле авырлыкларга, бәла-казаларга сабыр итәргә бер-берсен өндәшкән хак мөэминнәр генә зарарланудан, кимчелектә, хәсрәтле булмаслар», «Иртә» сүрәсендә дә Аллаһ әйтә: «1. Тәшкә хәтле булган вакыт белән ант итәм. 2. Вә төн белән ант итәм, һәркайчан ул төн караңгылыгы белән һәрнәрсәне каплаca».

Пәйгамбәрнең тормышына күз салсак, аның һәрнәрсәгә догасы булган. Мәсәлән, эш башлар алдыннан укыла торган дога, ашар алдыннан, юлга чыкканда, авырганда укыла торган дога. Боларга карап та, пәйгамбәребезнең (с.г.в.) тормышында буш вакыт булмаганын аңлыйбыз. Беркөнне ул вакытын бушка уздырган кеше белән күрешмәде. Кирегә кайтканда ул аның белән күреште, чөнки ул вакытта нәрсәдер эшли иде. Аллаһ илчесе моны түбәндәге сүзләр белән аңлата: «Кайбер кешеләр ике әйбернең кыйммәтен аңламыйлар: сәламәтлек һәм вакыт, шуңа күрә алар югалтуларга дучар булалар» (Бохари).

Ә сез беләсезме?

ТӘҮХИД ТУРЫНДА

1. Тәүхид рубубия. Ул - Аллаһ тәгалә барча нәрсәне халикъ қылучы, ризыкландыручы, тергезүче вә үлеклəндерүче - дип. Аңа нык-лы ышану. Чөнки «Раббы нәрсәне теләсә, шуны эшли», - дип иман китерү була. Пәйгамбәребез галәйһиссәләм вакытында, хәтта Мәккә мөшрикләре дә бу тәүхидне таныйлар иде, мәгънәсе: «Әгәр син алардан: «Сезне кем халикъ кылды?», - дир сорасаң, алар, әлбәттә: «Аллаһ халикъ кылды», - диячәкләр».

2. Тәүхид үлүһия. Ул: «Хакыйкатьтә, бер Аллаһ сөбханәһү вә Тәгалә генә гыйбадәткә лаек» - дип ышану һәм кабул итү. Ошбу тәүхидне мөшрикләр кабул итмәделәр һәм шушы тәүхидтә пәйгамбәрләр белән алар арасында каршылык чыкты.

3. Тәүхид әл-әсмәә вә әс-сыйфаат. Ул - Аллаһ Тәгаләне Үзен Корьәндә һәм пәйгамбәребез галәйһиссәләм сөннәтендә сыйфатлаган күркәм исемнәр вә камил сыйфатлар белән сыйфатлау.

РАГАИБ КАНДИЛЕ (КИЧӘСЕ)

Аллаһ Тәгалә иманлы колларына мәрхәмәтле һәм шәфкатле булганы өчен, кайбер айларга, көннәргә һәм кичәләргә кыймәт бирде. Мөхәммәд (салләллаһу аләйһи вә сәлләм) өммәтенә бик мөбәрәк һәм бик фәзыләтле көн һәм кичәләр бүләк итте. Бу заманнарда (вакытларда) кылына торган догаларның, тәүбәләрнең кабул ителәчәген белдертте. Колларының күп гыйбадәт кылулары, дога һәм тәүбә итүләре өчен шундый заманнарны (вакытларны) сәбәп итте. Бу мөбәрәк һәм фәзыләтле көн һәм кичәләрнең бер өлеше өч айлар исемен ташыган Рәҗәб, Шәгбан һәм Рамазан айлары эчендәдер, Рагаиб, Миграҗ, Бәраәт һәм Кадер кичәләре бу айлар эчендә кыйммәтле һәм тиңсез кичәләр.

Өч айлар буларак билгеле булган мөбәрәк айларның әүвәлгесе булган Рәҗәб ае да, бу кыйммәтле заман (вакыт) өлешеннән береседер.

Рәҗәб ае Адәм (алейһиссәләм) нән бирелә кыйммәтле иде. Һәр өммәт бу айга хөрмәт күрсәтә иде. Бу айда сугышу гөнаһ иде.

Рәҗәб - мүрәҗҗәб, муаззам, мөхтәрәм, кыйммәтле димәктер.

Рәҗәб аеның сыйфаты - «шәһруллаһ» - «Аллаһның ае» димәктер.

Рәҗәб ае кергәч сөекле пәйгамбәребез Мөхәммәд (салләл-лаһу аләйһи вә сәлләм) дога кылы иде:

«Әллаһүммә бәрик ләнә фи раҗәбә вә шәбән ва бәллигнә рамәдан». «Ий Аллаһ! Рәҗәб һәм Шабан айларын безнең өчен мөбәрәк кыл һәм безне Рамазан аена ирештер».

Рәҗәб аеның беренче җомгасына каршы кич - Рагаиб кичәсе дип атала.

Рагаиб гарәпчә бер сүз. Ра-габә (бер нәрсәне теләү, арзу итү, аңа авышу, аны кулда итү өчен тырышу). Рагаиб исә соралган, теләгән, истәгән, таләп ителгән нәрсә димәк. Мөәннәс җенесендә булган ра-гы-бәтөннән ра-га-иб барлыкка килә. Сүз буларак рагаибнең асылы шул.

Расүлебезнең атасы Абдуллаһ белән анасы Әминәнең никахлашкан кичәләре дип тә тарих китаплары күрсәтә. Шул кичәнең фазыләтләре бу мөбәрәк хадисәләргә (вакыйгаларга) таяныр.

Рагаиб кичәсендә укыла торган намазлар

Олыг Аллаһның бөек могҗизаларын күргән сөекле пәйгамбәр әфәндебез (саллаллаһу аләйһи вә сәлләм) Раббысына шөкер йөзеннән 12 ракәат намаз кылганлыгы билгеле.

Ахшам һәм ястү намазы арасында 12 ракәат Хаҗҗәт намазы кылыныр, икешәр рәкәаттән соң сәләм бирелер һәм ракәтендә 1 Фәтиха 5 Ихлас укылыр.

Намаздан соң 101 мәртәбә әстәгфируллаһ: 101 Салавати-шәриф һәм 101 лә иләһә илләллаһ вәхдәһу лә шәрикә ләһ...

Рагаиб көнендә җомга белән икенде арасында 4 рәкәат тәшәккүр намазы укылыр ике ракәат саен сәләм бирелер. Һәр ракәтендә 1 Фатиха шәриф; 7 Аятел-көрси; 5 Ихляс; 5. Фәләк; 5 Нәс сүрәләре укылыр. Намаздан соң 25 мәртәбә Ля хавлә вә лә куввәтә иллә билләһил-алиййил-азым-әл-кябирил мутәал. 25 Әсьәгфируллаһәл-азым вә әтубу иләйк.

Рагаиб кичәсендә укыла торган зикерләр

70 мәртәбә Салавати-уммия «Аллаһуммәсалли аля сәййидинә Мухаммәдин Нәбийил-Уммийи вә алә әлиһи вәсахбиһи вә сәллим» салавати шәрифне бетергәннән соң сәҗдәгә китәр һәм шул хәлдә 70 мәртәбә «Суббухун, Куддусун, Раббуна вә Раббул-мәләикәти вәр-Рух» укыр.

Вә сәҗдәдән Аллаһу әкбәр диеп күтәрелеп утырыр, ике сәҗдә арасында. «Раббигфир вархам вә тәҗәвәз аммә тәләму иннәкә әнтәл-әаззул-әкрам» дигән истигфарны 70 кат укыр. Шуннан соң икенче сәҗдәгә китәр. Сәҗдәдә янәдән 70 кат «Суббухун, Куддусун, Раббуна вә Раббул-мәләикәти вәр-Рух» укыр.

* * *

Моннан соң кулларын күтәреп Ходай Тәгаләдән сорар, ни кадәр теләк вә истәкләре бардыр, аларның кабул булулары турында ялварыр.

Әзерләүче
Рашид ЯКУБОВ.